

Slovenska univerza
za tretje življenjsko obdobje
e-novice

Univerza za tretje življenjsko obdobje **31** let

Ne gre za to, kaj starejši naredimo za mlajše, in kaj mlajši naredijo
za starejše, marveč za to, kaj naredimo skupaj

Alan Hatton Yeo o medgeneracijskem učenju na konferenci ECIL v Sofiji

Najbolj se morajo spreminjati starejši, da ne bi postali "cokla razvoja"

Ljubljana, 27. maj 2015

Strokovni posvet o temeljnih kompetencah starejših je pritegnil predstavnike vseh članic mreže Slovenska univerza za tretje življenjsko obdobje. Razvoj zahteva drugačne osebne kompetence kot nekoč. Nekoč so cenili konformizem, danes ustvarjalnost in samoiniciativnost. Nekoč smo morali biti ubogljivi, danes odgovorni za svoje odločitve. Najbolj se morajo spreminjati prav starejši, da ne postanejo »cokla razvoja« in razvijati štiri temeljne kompetence: komunikativnost, hitro in pravilno odločanje, zmožnost uravnavanja medosebnih odnosov in vodenja svojega učenja. Udeleženci so prejeli knjigo in študijsko gradivo. Posvet je tekel v okviru projekta, ki je deležen podpore MIZŠ. Vodili sta ga predsednica mreže Ana Krajnc in predsednica UTŽO Ljubljana, Alijana Šantej.

Del omizja medgeneracijskega srečanja

Zakaj mečemo proč človeški kapital?

Ljubljana, 27. maj 2015

V okviru projekta Slovenska mreža za izobraževanje starejših in medgeneracijsko sodelovanje - deležen je podpore Ministrstva za javno upravo in ESS, vodili sta ga predsednica SUTŽO Ana Krajnc in vodja projekta Maša Bizovičar - je steklo še zadnje medgeneracijsko srečanje (MISS in SUTŽO).

Razgrnilo je pomembna spoznanja. Pričakovali smo različnost, začudeni smo odkrili podobnost. Razumljivo! Mladi in stari, živimo v isti družbi, vidimo podobne probleme, želimo spremembe, nove načine življenja, iščemo rešitve. Podobno doživljamo socialno izločenost in diskriminacijo po starosti – tudi mladi! Zakaj mečemo proč človeški kapital, zdaj, ko ta edini daje podlago za preživetje? Postali smo zavezniki in prijatelji. (Vir: Ana Krajnc)

Seja sveta, pregled opravljenega dela in načrti za novo študijsko leto Ljubljana, maj 2015

Srečali so se člani Sveta SUTŽO. Zaključek študijskega leta in smernice za novo študijsko leto odlikavajo stanje v praksi, širša družbena pričakovanja in potrebe po izobraževanju starejših, ki je samo zase dejavno staranje. Navzoči so dobili vpogled v rezultate regijskih posvetov o delovanju posameznih članic. Skupno načrtovanje nadaljnjega razvoja je pogoj za uspešno delovanje mreže. Po udeležbi v izobraževanju starejših smo zdaj prvi v Evropi (EUROSTAT), v Sloveniji pa ena od šestih nosilnih mrež izobraževanja odraslih. Kljub temu nas novi razpisi v občinah ali na državni ravni izpustijo? V diskusiji smo iskali različne možnosti financiranja (sodelovanje z regionalnimi razvojnimi agencijami, občino) za pokrivanje osnovnih stroškov prostovoljnega dela. Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport je letos vsaki od članic mreže namenilo 1427 EUR, sredstva iz katerih nastane veliko, ogromno. Priporočilo MIZŠ, da se šolski prostori uporabljajo brezplačno, bi pomembno zmanjšalo stroške, šole pa odprlo v skupnost. Med seboj si lahko pomagamo na razne načine.

Pablo Picasso: Velikanska parada

Parada učenja naredi izobraževanje in učenje vidno

Parado izvede sabljač, ki občinstvu prikaže spreten udarec meča, izvede jo sredi turnirja konj, ki se postavi na zadnji nogi, da je viden in občudovan, parada je navsezadnje prizor v veseloigri, ki pritegne množice. Kaj pa parada učenja? Je vseslovenski dogodek Andragoškega centra Slovenije, ki poveže in naredi vidne in vidnejše mnoge izvajalce izobraževanja odraslih in izobraževanje samo. Z nami je že dolga leta in Slovenska univerza za tretje življenjsko obdobje se ji po svojih močeh vsako leto pridruži. Letošnje uvodne prireditve v Črnomlju se je udeležila Urša Kramberger z UTŽO Ljubljana.

Več: <http://tvu.acs.si/paradaucenja>

Festival študijskih krožkov in skupin UTŽO, pot v kulturni turizem Krško, 25. maj 2015

V Tednu vseživljenjskega učenja je Ljudska univerza Krško predstavila delovanje študijskih krožkov svoje UTŽO: Spoznajmo kraje v svoji okolici; Pa zapojmo eno po slovensko; Ustvarjajmo z zelišči; Likovni krožek -Tihožitja, portreti, vedute z razstavo slik; Angleščina 10; Spoznaj sebe in najdi svojo pot in študijski krožek Povezani. Pozornost je šla tudi razstavi ročnodelskih izdelkov. Znanje, ki ga ti študijski krožki ustvarjajo, je moč vplesti v lokalni razvoj in tako pospešiti kulturni turizem v kraju (širjenje razgledanosti in čustveno doživljanje ob odkrivanju kulturne dediščine in ozemlja, na katerem se kulturna dediščina pojavlja). Prireditve sta spremljala mala glasbenika, brat in sestra Vidmar (podjetje Glas citer), vezno besedo je imela Andreja Bukovinski. Navzoči so bili tudi Ana Nuša Somrak,

podžupanja Občine Krško in predstavniki društev. (Vir: Monika Novšak)

Prof. dr. Marija Pirjevec, dr. Elena Cerkvenič v Peterlinovi dvorani, mestu srečevanja zamejskih Slovencev v Trstu

Izobraževanje starejših - most med Slovenijo in zamejskimi Slovenci v Trstu

Študijska skupina Trgi, ulice in stavbe okoli nas sodeluje s tržaškim Društvom za žensko toponomastiko. Zapleteno ime, toda to društvo, tako kot Slovenska univerza za tretje življenjsko obdobje, s svojim delovanjem opozarja na družbena razmerja, tista, ki se v post moderni rušijo ali preoblikujejo. Slovenska in italijanska stran sta skupaj ugotovili, da poimenovanja ulic po moških in poimenovanja ulic po ženskah niso niti v številčnem, niti v prostorskem sorazmerju. V Ljubljani, denimo, le 48 od 1623 ulic nosi žensko ime. V Trstu ni ulice, ki bi nosila žensko ime, četudi je tam slovenski živelj bil zmeraj številčen. "Če je Ljubljana srce slovenstva, so njegova pljuča Trst", je dejal Ivan Cankar po navedbi slovenistke prof. dr. Marije Pirjevec v njenem uvodnem predavanju. Tako kot v Ljubljani so tudi v Trstu ulice poimenovane po ženskah na robu mesta. Ulice s slovenskimi in ženskimi imeni so potisnjene na periferijo, tudi v okoliške občine. Ali lahko govorimo o dvojni diskriminaciji, ki jo velja zavzeto popravljati, tudi z izobraževanjem (starejših) odraslih?

Študijsko leto so zaključili z drugega zorišča, z zelene vodne gladine Ljubljana, junij 2015

Trideset starejših študentov, dve študijski skupini v programu *Dom, kultura bivanja, oprema in prenova* na UTŽO Ljubljana (mentorica arh. Barbara Železnik Bizjak), je spoznavalo Ljubljano z vodne gladine. Od Plečnikovih zapornic do Livade si je bilo tako pod vodstvom muzealcev Muzeja za arhitekturo in oblikovanje moč ogledati z Evropsko nagrado za urbani javni prostor za leto 2012 prepoznana ljubljanska nabrežja, množico mostov in Plečnikova dela. (Vir: Barbara Železnik Bizjak)

Luč, kamera, aktivna starost. Naj spregovorijo fotografije Ljubljana, 2. junij 2015

Premierna projekcija kratkih CINAGE filmov. Projekt CINAGE- je deležen podpore Evropske komisije-plod sodelovanja Slovenske UTŽO, Akademije za gledališče, film in televizijo ter Slovenske kinoteke se je odvila v zadovoljstvu in ponosu sodelujočih in občinstva. Spregovorila sta Ana Krajnc, predsednica UTŽO in Miran Zupanič, dekan AGRFT. Okroglo mizo z ustvarjalci in mentorji je vodila Dušana Findeisen. Naj spregovorijo o tem dogodku fotografije. Pa še to, podeljeni so bili "prehodni

oscarji" in to prav vsem, ki so se učili in zavzeli za nastanek treh kratkih filmov.

Maja, Primož, Mateja/ Andrej, Silva, Mateja Snemanje filma Ples limon, na lokaciji
Miran Zupanič, dekan AGRFT/ Jasna, Zdenka, Uroš/
Gledalci/Meta, Maja
Okrogla miza z ustvarjalc

Zagreb in Ljubljana, Ljubljana in Zagreb, enaindvajseto letno srečanje Ljubljana, 2. junij 2015

Stik in izmenjava znanja in izkušenj z UTŽO Zagreb (Most znanja) ter njihov pogled na naše delo, je zmeraj - tudi tokrat je bilo tako - vir novih zamisli in radosti. Odprejo se vprašanja, skupaj iščemo odgovore. UTŽO Ljubljana je leta 2006 konceptualizirala prostovoljno kulturno mediacijo ter ustvarila prakso kulturne mediacije in to smo želeli prikazati gostom in prijateljem. Pogled na Ljubljano z Ljubljanice jim je osvetlila s študijem na UTŽO pridobljenim pogledom urbanistov in arhitektov, tistih, ki vidijo celoto urbanega prostora, *Vida Vilhar Pobegajlo*. *Jožica Vinter* in *Nada Serajnik Sraka*, študentki UTŽO in vrtni prostovoljki - kulturni mediatorici, sta razčlenili oblike organiziranega prostovoljnega dela v Botaničnem vrtu (informiranje in usmerjanje obiskovalcev, hortikulturni pomočniki ipd.) *Alenka Marinček*, (Botanični vrt Ljubljana) in *Tamara Jare*, avtorica projekta vrtnih prostovoljcev (UTŽO Ljubljana), sta v ambientu vrta predstavili koncept, razvoj in pomen tega programa in partnerskega povezovanja dveh ustanov, ki si prizadevata za iste cilje, nevladne in javne. *Milena Majzelj* je v Prirodoslovnem muzeju Slovenije goste in domačine povedla po razstavi *Narava doma in po svetu*, ki jo je pripravila študijska skupina Narava – znana neznanka (mentorica *dr. Staša Tome*). Prikazala je tudi svoje prostovoljno delo v muzeju: sodelovanje v učnih delavnicah za otroke in na razstavi Dotikanje dovoljeno. Srečanje je zasnovala in vodila *Alijana Šantej*

Potenciali za trajnostno prihodnost. Posvet je dal misliti nevladnim organizacijam

Ljubljana, 1. junij 2015

Slovenija se je pridružila Evropskemu tednu trajnostnega razvoja. V tem okviru je tekel posvet »Povezovanje potencialov za trajnostno prihodnost« o razvojnih zmožnostih Slovenije. Navzoči so si ogledali primere trajnostnih praks podjetja Domel iz Železnikov (družbeno odgovorno podjetje z zelenim konceptom in lastništvom zaposlenih), Razvojnega centra Srca Slovenije (inovativno povezovanje ljudi – integralno prepletanje podjetništva, turizma in samooskrbe), CAAP Maribor (platforma povezovanja in razvoja novih družbenih praks), Tkalka (inkubator socialnega podjetništva ter družbenega inoviranja) ter podjetja Steklarna Hrastnik (inovativno podjetje s poslovnim modelom, ki v ospredje postavlja ljudi in razvoj njihovih talentov). Trajnostni razvoj je vprašanje vseh akterjev, tudi nevladnih organizacij kot je UTŽO. Te lahko svoje znanje spremenijo v oblike socialnega podjetništva ali ga kako drugače prispevajo za lokalni razvoj. (Vir: Tamara Jare)

Izobraževalna geragogika ali andragogika poznejših let življenja

Izobraževalna geragogika ali andragogika poznejših let življenja. Ne glede na poimenovanje je študijsko področje doživelo številne spremembe. Skozi trideset let je tekla razprava glede gradnje teorij, odprlo se je vprašanje pravice starejših do kulturnega obstoja in pravice starejših do izobraževanja. Še zmeraj slabo odgovorjeno vprašanje je, kako narediti izobraževanje starejših koristno skupnosti, kaj so cilji izobraževanja starejših, kakšni so širši učinki učenja v starosti za posameznika in skupnost. Sprašujemo se o obstoju in pomenu medgeneracijskih praks, o povezanosti učenja starejših in vseživljenjskega učenja. Staranje svetovnega prebivalstva bo prineslo nova vprašanja.

Sloviti plakat avtorja Matjaža Vipotnika; "Marx na kolesu"

Poslušali smo, odkrili smo, priporočamo mentorjem

Pariz, junij 2015

V sleherni manjši študijski skupini mentor večji del prvega srečanja posveti prebijanju ledu, medsebojnemu spoznavanju starejših študentov. Naslednji namišljeni intervju s Karlom Marxom je povzetek zanj značilnih mnenj, intervju pa je nastal navdihnjen z znamenitim vprašalnikom Marcela Prousta. Mentorji UTŽO ga lahko priredijo za svoje potrebe.

Katero vrlino imaš najraje? Preprostost, naravnost
Pri moškem? Moč.
Pri ženskah? Šibkost.
Kaj je zate najznačilnejše? Trma, vztrajnost.
Kaj najraje počneš? Požiram knjige
Kaj je zate največji greh? Podrejenost.
Kaj najlaže oprostiš? Zaupljivost.
Kaj je zate sreča? Boriti se.
Kaj je zate nesreča? Podrediti se.
Katerega pisatelja imaš najraje? Balzaca, Diderot-a, Lessinga, Hegla.
Katerega pesnika? Dante-ja, Shakespeare-ja.
Kaj je zate vodilna misel? Homo sum, humani a me nihil alienum puto. (slov. Človek sem, nič človeškega mi ni tuje)
Po čem se ravnaš? De omnibus dubitandum. (slov. Dvomiti v vse)

Podobe babic sveta in njihovih jedi. Primer je moč razširiti

Fotograf Gabriele Galimberti je zapisal recepte babic iz 58-tih različnih dežel sveta. V objektiv je ujel njihovo podobo, tik preden so pričele kuhati. Na podlagi njegove zamisli je nastalo podjetje start up, ki je v nekaj dneh prejelo dovolj denarnih sredstev za obstoj. Čez šest mesecev bo nared spletna platforma na temo. *Delicatessen With Love*. Tudi druge dejavnosti rodov starejših bi veljalo zabeležiti na podoben način. Postanejo naj predmet raziskovalnih nalog in projektov s področja etnologije, turizma itd. Več: gabrielegalimberti.com

Praktičen nasvet. Mestne blagajne so za nas

Ko odhajate s tega ali onega predavanja, se oglasite v glavni pisarni Mestne uprave Mestne občine Ljubljana, v Mačkovi 1. Tam lahko brez provizije poravnate račune za storitve: Energetika Ljubljana, Snaga, JP Vodovod-Kanalizacija, JP Ljubljanska parkirišča in tržnice in Žale. Plačate lahko tudi globo Mestnega redarstva, občinske upravne takse. Odprto ponedeljek – četrtek: od 8. do 17. ure. Petek: od 8. do 13. ure.

Napovedujemo, vabimo

Keramika v Metinem vrtu

8. do 23. junij, Kocjanova 7, Ljubljana-Šentvid

Študijski krožki za keramiko, UTŽO Ljubljana, razstavljajo v Metinem vrtu. Ogled razstave vsak dan med 16.00 in 19.00 uro.

Študijski obisk Burgundije

Francoski študijski krožki z UTŽO Ljubljana so odšli na študijski obisk francoske pokrajine Burgundija. Jezik sporazumevanja: francoski.

Zmorem, torej sem! Spodbujanje temeljnih zmožnosti odraslih

16. junij, Kranjska gora

Andragoški kolokvij in nacionalno odprtje EPALE Slovenija. UTŽO je redna dopisnica EPALE.

Mednarodna konferenca Aktivno in zdravo staranje - AHA.SI

17.-18. junij, Ljubljana

Družbena, kulturna, gospodarska vprašanja in vprašanja javnega zdravstva, ki jih prinaša staranje prebivalstva. Sodelujejo študenti UTŽO Ljubljana (Mirjam Bevc Peressutti, Danica Markovič), Tamara Jare, Alijana Šantej in Dušana Findeisen.

Mednarodna konferenca ESREA

18.-20. junij, Ljubljana

Sodelujejo Ana Krajnc, Alijana Šantej, Meta Kutin, Dušana Findeisen in študenti študijskega krožka Trgi, ulice in stavbe okoli nas.

Konferenca in filmski festival CINAGE v Leedsu

17.-18. julij, Leeds

Sodelujejo študenti, filmski ustvarjali filmov CINAGE, Meta Žgur in Alenka Gabrijela Čeh (UTŽO Ljubljana)

Srečanje DANET

18.-19. julij, Zagreb

Slovenska UTŽO je ustanovna članica evropskega združenja DANET.

Vpis v novo študijsko leto se prične 1. septembra. Dobrodošli tudi že prej, v zadnjem tednu avgusta. Pričakujemo vas, vabimo vas in se veselimo snidenja z vami.

Širimo obzorja, združujemo ljudi

Slovenska univerza za tretje življenjsko obdobje

Če besedilo ni oblikovano in slik ne vidite, pritisnite na Pogled ali View in nato HTML.

Spletne novice slovenskih univerz za tretje življenjsko obdobje ureja Dušana Findeisen.

Če novic ne želite več prejemati, to sporočite na naslov univerza3@siol.net